

forme den enkeltes muligheder for et godt liv med mad og medicin og teknik på måder, som vi bare for få år siden ikke havde troet mulige, og mulighederne bliver stadig flere.

I den forbindelse er spørgsmålet om dyrekloning eller voksenkloning, som det er i den her forbindelse, poppet op på den politiske dagsorden med jævne mellemrum. Efter gældende danske regler må klonede fostre ikke udvikle sig til levedygtige individer, sådan som det også blev refereret til tidligere, som følge af en motiveret dagsorden fra 1997. Hovedargumentet for at lave om på det og tillade klonede dyrecellers udvikling til levedygtige dyr er, at disse dyr kan være grundlag for forskning i behandling af sygdomme, medicinframstilling og andet. Desuden er der en række mulige anvendelser af de teknikker, der udvikles undervejs.

Det er vigtigt, at vi i den politiske proces ikke kommer til at optræde som maskinstormere anno 2002 ved på forhånd at fornægte enhver form for udvikling, der ikke umiddelbart lader sig afdække i mindste og mest yderliggående detalje. Omvendt er det også vores forpligtelse at sørge for, at eventuelle ændringer med principiel rækkevidde er gennemtænkte, gennemanalyserede og gennemdiskuterede. Og det er ikke helt nok at se på voksenkloning af dyr som et isoleret fænomen, for det er det jo ikke.

Andre teknikker medfører også manipulation med naturen på forskellig vis, og hvis der skal laves ændringer på det her komplicerede område, så skal det ikke forceres igennem på grund af enkeltsager og dertil hørende medietamta. Hvis vi vælger at flytte grænser, skal vi kunne stå inde for deres nye beliggenhed, både fagligt, politisk og etisk, og det med logikken er måske en nødvendig, men absolut ikke tilstrækkelig betingelse.

Når vi netop i dag diskuterer dyrekloning, tror jeg nok, at det er, fordi de her tre kalvefostre, der allerede har været refereret til, har optrådt. Jeg synes, det er værd at huske på, at dyrekloning ikke er på et stade, hvor der er tale om egentlig anvendelsesorienteret forskning. Der er snarere tale om grundforskning, hvor teknikkerne udvikles og forbedres. Det er ikke nogen undskyldning for, at denne forskning eventuelt ikke skal have dansk deltagelse, men det er et element, der må tages i betragtning, når vi påberåber os det nødvendige rum og den nødvendige tid til eventuelt at flytte grænser.

Kl. 10.40

Socialdemokraterne mener, at det er et grundlæggende krav til den nye teknologi, at den anvendes til gavn for det levende: mennesker og dyr og naturen, og til gavn for samfundet i sin helhed. Og hvis der skal flyttes grænser, så skal det afdækkes hvorfor, hvad gevinsterne vil være, og hvorvidt der er andre måder at frembringe de samme gevinster på eller ej. Og så skal det også afdækkes og afklares, hvad det er for betingelser, vi også fra politisk hold må gøre gældende for at være grundlag for en sådan udvikling.

Alle de her betingelser skal altså afdækkes og udvikles yderligere, og vi kan kun få dem bedemt og afvejet, hvis vi har respekt for en åben proces, hvor alle får lejlighed til at ytre sig, og hvor den enkeltes synspunkt er vigtigt. Det er o.k. at være dybt bekymret. Jeg mener, hvor stopper udviklingen egentlig? Det er også o.k. at være dybt fascineret af de nye muligheder og nære et ønske om at bruge dem til fælles bedste.

Vi er ikke på bar bund i denne her debat. Dels findes en række internationale erfaringer, som vi må kunne trække på og blive klogere af, og dels har vi jo også i Danmark forskere, som er levende interesseret i det her område. Deres holdninger og indspark skal være med til at forme debatten. Jeg mener også, at forskningsetikken er til diskussion i den her sammenhæng.

Når det handler om fremtidens muligheder og problemer, så har vi til stadighed brug for en grundlæggende politisk diskussion af, om der er modsætninger mellem det, vi kan, og det, vi rent faktisk vil. Det er derfor med stor tilfredshed, at vi kan konstatere, at vi i Folketinget er på vej til at give rum til et arbejde, der netop tillader en sådan proces. Og det er derfor, vi står bag og varmt anbefaler den dagsorden, der skal give os alle sammen en tænkepause med særlig vægt på den første del af det ord.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg vil starte med at sige, at det jo ikke er, fordi jeg er uenig i nogle af de ting, fru Lene Jensen sagde, men blot et opklarende spørgsmål. Nu er det jo sådan, at hvis man går tilbage på året og kigger, da debatten startede om de her tre kalve, så kunne man jo se, at der kom nogle udmeldinger fra regeringen om, at man nok skulle få ordnet det ret hurtigt. Det var jo nærmest, som om det skulle mases igennem, i hvert fald ifølge citater fra aviserne. Så var der nogle folketingspolitikere, der gik ud og sagde, at det ville man ikke lige være med til, og derfor har vi så denne